Zaterdag 12 Augustus 1911 — 4e Jaargang No. 46

DE TRIBUNE

Redactieadres: D. J. WIJNKOOP, Ringkade 41 Amsterdam.

SOC.DEM.WEEKBLAD

Administratieadres: J. C. CETON, Laings Nekstraat 33III Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd. Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct. —
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief. —

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: De Staking geëindigd. — De Sociaaldemokratie en het Imperialisme. — Onze Partij en de Vakbeweging. — De Raadsverkiezingen. — Brieven uit Parijs, IX: Over: Een betooging tegen den Oorlog. — Een schouwspel voor Goden. — De Internationale Transportarbeidersbeweging. — Vaderlandsliefde. — Het Duitsche P.B. over Marokko. — Kleine Berichten. -- Het »algemeen belang« en de »goede zeden«. (Ingezonden). -- Advertentiën. — Van de Afdeelingen.

De Staking geëindigd.

J.l. Woensdagavond werd de staking der Amsterdamsche zeelieden door de organisatie opgeheven. Bijna 700 stakers namen aan de stemming deel. 409 verklaarden zich vóór opheffing, 254 tegen en 39 blanco.

Wanneer men bedenkt dat een paar maanden terug, toen de staking begon, de vergadering ongeveer een 150 man telde, dan ziet men alleen hieruit reeds welk een stijging in de staking zelve plaats vond.

Wat elkeen na de staking der bootwerkers moest erkennen, zal ook van de zeelieden gezegd moeten worden: De stakers hielden zich prachtig solidair. Ze toonden zoowel door hun wijze van staken als door hun wijze van beeindiging der staking, immers geen vlucht maar een ordelijke terugtocht na krachtige strijd, welk een kracht er in deze strijders reeds begint te zitten.

Als men dit alles eens vergelijkt met 1903 dan ziet men tot welk een vooruitgang we in Nederland in elk geval in de organisatie reeds zijn gekomen. Toen niets dan verwildering en zwakte na de nederlaag, thans zelfs in de nederlaag kracht en eenheid.

Het is mogelijk dat ook de zeelieden evenals de bootwerkers de vruchten van hun krachtigen strijd direkt, d. w. z. na korten tijd reeds, in loonsverhooging en andere direkte verbeteringen in hun toestand zullen merken. Maar zelfs als dit niet het geval is, dan hebben de patroons, de reeders, toch eindelijk een duchtige les gehad, dat ze in de zeelieden niet maar een horde lichtzinnige slaven maar een groep van wilskrachtige mannen tegenover zich vinden, waarmede niet te spotten valt. Het krachtsbewustzijn der zeelieden is ongetwijfeld door dezen strijd sterk toegenomen.

We wilden het midden in den strijd niet schrijven, maar onzerzijds was men onmiddellijk na het plotseling einde van de Rotterdamsche staking van meening dat aan een werkelijke overwinning te Amsterdam niet meer te denken viel. Dàt was de overwinning der reeders, eene die zich van het zwakkere Rotterdam ondanks alles naar het voor de arbeiders sterkere Amsterdam zou verplaatsen.

Daarin ligt de groote les van deze staking: De Rotterdamsche en de Amsterdamsche proletariërs, die trouwens in vele opzichten zoo ver van elkander staan, moeten tot één gebracht worden. Zoolang dat niet gelukt, kunnen in het transportbedrijf geen groote overwinningen op de machtige reeders worden behaald. Die eenheid, zooals elke eenheid van het proletariaat, zal alleen tot stand gebracht worden op grond van het socialistische inzicht en de socialistische organisatie. De Soc. Dem. Partij zal hierin, zooals ze reeds deed, ook in de toekomst een rol te vervullen hebben.

Het spreekt vanzelf dat na de nederlaag der zeelieden de burgerlijke groote pers nog eens op de strijders aanvalt, die ze reeds in den strijd op de smerigste wijze bestookte. Maar dat naast die burgerlijke pers alweer *Het Volk* staat, het is ondanks al het gebeurde, haast ongeloofelijk.

Wijd gedrukt spreekt ze van: *een volledig verlies voor de arbeiders.* Alsof dat verlies niet juist voor een groot deel te wijten was aan de door *Het Volk* voorgestane en in bescherming genomen taktiek in deze staking van de leiders der modernen: Henri Polak, Oudegeest, Van den Tempel. Alsof dus niet de nederlaag in de eerste plaats een nederlaag dezer vervloekte Volks-strijdwijze was!

En dan hoont dit „dagblad der Arbeiderspartij" de zeelieden, die twee maanden lang op voorbeeldige wijze streden en staakten, dat de „verzoeningskommissie" misschien nog iets voor ze los zal krijgen. Alsof het hier niet meer dan ooit vast staat, dat *als* de patroons „uit eigen beweging" het loon verhoogen enz., deze eigen beweging veroorzaakt is door de krachtige stuwende beweging der zeelieden zelven!

Maar zonder leugen kan *Het Volk* nu eenmaal niet. En het derde woord is dus de onwaarheid dat de leiders der zeelieden „de anarchistische mikmak: de sympathie-stakingen, de besmetverklaringen, de sabotage, de vossenjacht" in werking wilden stellen. Afgescheiden hiervan dat deze groote woorden op zichzelf niets zeggen, is het in dit geval ook een aperte leugen. Dat die groote woorden niets zeggen kan men ook zien uit de staking in Engeland die door *Het Volk* notabene *tegenover* die te Amsterdam wordt gesteld, terwijl ze juist voor een deel met deze middelen werd gewonnen! *Het Volk* schijnt nog te moeten leeren, dat het niet alleen aankomt op de middelen zelf, maar vooral op de geest waarin ze gebruikt worden. En in die geest is een zeer voornaam punt — naast het samenhouden, de organisatie, de solidariteit, de discipline — een zeer voornaam punt, zeggen wij: het klassestandpunt tegen het Kapitalisme. Dat voert de onbewusten tot het klassebewustzijn en de strijders tot de overwinning.

WP.

De sociaaldemocratie en het imperialisme. I. *)

De afdeeling der Duitsche Partij te Breslau heeft het voorstel gedaan het punt: De buitenlandsche politiek, alsnog op de dagorde te plaatsen van den eerstkomenden Duitschen partijdag.

Ook in andere plaatsen is de wenschelijkheid uitgesproken, op dezen partijdag, voorafgaande aan de algemeene verkiezingen, die hoogstwaarschijnlijk in den aanstaanden winter plaats zullen vinden, een zoo ruim mogelijke bespreking te wijden aan de verhouding der sociaaldemocratie tot de buitenlandsche politiek der Duitsche regeering, d. w. z. tot het imperialisme. Want de buitenlandsche politiek der groote staten is tegenwoordig de imperialistische, d. w. z. de politiek, die gericht is op uitbreiding, respectievelijk behoud van de overzeesche, buiten-Europeesche, nog niet in den ban van het kapitalisme betrokken landen en streken.

Of nu aan den wensch van die partijafdeelingen formeel tegemoet zal worden gekomen, d.w.z. of de buitenlandsche politiek als een afzonderlijk punt op de dagorde van het congres der machtigste sociaaldemocratische partij in de wereld zal worden geplaatst, kunnen wij in het midden laten.

Zeker is het, dat een sterke drang onder de massa's der Duitsche sociaaldemocraten bestaat om naar aanleiding van de jongste gebeurtenissen op internationaal gebied, de zoogenaamde Marocco-crisis, een grondige bespreking te wijden aan de houding der sociaaldemocratie tegenover deze internationale verschijnselen. Zeker is ook, dat een bespreking van de verhouding der sociaaldemocratie tot het imperialisme op dezen partijdag niet zal uitblijven.

Wat is daarvan de reden? Er zijn in het afgeloopen partij-jaar eenige dingen gebeurd, die deze bespreking onvermijdelijk maken, ook al had de leiding der Duitsche sociaaldemocratie, het P. B., dit blijkens de voorgestelde dagorde noch voorzien, noch bedoeld.

In de eerste plaats is er naar aanleiding van het Internationaal congres te Kopenhagen, maar vooral naar aanleiding van het optreden der Rijkdagsfractie dit voorjaar bij de behandeling der begrooting van buitenlandsche zaken in den Rijksdag, een debat ontstaan over de houding, die de parlementaire vertegenwoordigers der sociaaldemocratie moeten innemen tegenover het imperialisme en de meest doelmatige wijze om dit te bestrijden. Dit debat liep voornamelijk over de vraag of het practisch en propagandatisch nuttig was om in den Rijksdag voorstellen te doen tot vermindering van oorlogstoerustingen en voorstellen om geschillen tusschen de mogendheden te doen beslissen door middel van scheidsgerechten (arbitrage). Het verschijnsel deed zich hierbij voor, dat afgevaardigden, die in de inwendige partijgeschillen tot nu toe steeds als radicaal, dw.z. anti-revisionistisch hadden gegolden, in dit bepaalde geval zich van argumenten bedienden, die geleken op die van de revisionisten zooals de eene druppel op den anderen gelijkt. Trouwens, zooals onze lezers zich zullen herinneren, het was niet de eerste maal dat over een vraag van taktiek de meeningen van vele «radicalen» in de Duitsche Partij in botsing kwamen met de Marxistische. Ook bij de debatten *) over de wenschelijkheid van massale actie voor den Pruissischen kiesrechtstrijd deed zich dat feit in het vorige jaar bemerken.

Maar de houding van het Duitsche P.B. bij de jongste Marocco-crisis, die opnieuw heel Europa weken lang van wilde persstemmen deed weergalmen en waarbij volgens sommigen het oorlogsgevaar zelf eenigen tijd dreigend was, **) heeft de bespreking der houding van de sociaaldemocratie ten opzichte van het imperialisme geheel onvermijdelijk gemaakt.

Wat toch was het geval?

Zoodra de jongste internationale crisis zich vertoonde richtte het Internationale Soc. Bureau op initiatief van de Fransche sociaaldemocratie een uitnoodiging tot de verschillende bij het bureau aangesloten partijen om een bijeenkomst te organiseeren, ten einde een internationale actie tegen den oorlog en de bedreiging van den vrede door de kapitalistische regeeringen op touw te zetten.

Deze bijeenkomst is mislukt, doordat het Duitsche P. B. meedeelde, dat het, met het oog op verschillende omstandigheden de noodzakelijkheid van een spoedvergadering niet inzag.

Omtrent de motieven voor die weigering van het Duitsche P. B. als zoodanig weten wij op 't oogenblik nog niets Maar wel is bekend gemaakt de brief, die een van de meest invloedrijke leden van dit lichaam, de tegenwoordige voorzitter van het Duitsche Partijbestuur, Molkenbuhr, heeft geschreven en waarin hij de redenen opsomde, die z.i. de bijeenroeping van het I. B. niet urgent maakten. Die redenen dan zijn hierin gelegen, dat z.i. met het oog op de verhoudingen tusschen de kapitalistengroepen in Duitschland geen onmiddelijk oorlogsgevaar dreigt en 2° dat het met het oog op de aanstaande Rijksdagsverkiezingen niet gewenscht is, de aandacht van de binnenlandsche zaken te zeer af te leiden door alle aandacht op den Marocco-rommel te concentreeren. De Duitsche regeering zou volgens dit lid van het P. B. immers juist met het oog op de aanstaande Rijksdagsverkiezingen een nieuwen Marocco-rommel hebben in scène gezet, teneinde tegenover de sociaaldemocratie een geschikte verkiezingsleus te krijgen, die haar anders maar al te zeer zou ontbreken. De meest karakteristieke passages van dit schrijven willen wij even woordelijk geven. Zij luiden:

*) Dit was geschreven vóórdat het Duitsche P.B. op 8 Augs. jl. zijn Manifest over de Marokko-affaire in de wereld zond, dat wij op een andere plaats in dit blad in zijn geheel opnemen. Dit artikel verliest evenwel hierdoor niets van zijn wezenlijke beteekenis, wijl door het bizonder late verschijnen, toch de hoofdzaak blijft bestaan, dat het Duitsche P.B. de buitenlandsche politiek *niet* op den voorgrond wil brengen. RED.

*) Uitvoerig is dit debat behandeld in de Juni-aflevering van de *Nieuwe Tijd*, het soc-dem. maandschrift.

**) In de *Vorwärts* van 27 Juli kwam nota bene het absurde berichtje voor, dat Engeland een ultimatum zou gezonden hebben aan Duitschland. Dit ergelijke en domme sensatie-berichtje kwam voor in hetzelfde blad, dat de houding van het P.B. der Duitsche Partij in deze zaak goedkeurde.

Zouden wij ons van te voren te sterk binden en zelf alle kwesties der binnenlandsche politiek bij de Marokko-kwestie achterstellen, zoodat daaruit een werkzame verkiezingsleuze tegen ons zou kunnen worden gesmeed, *dan zijn de gevolgen niet te overzien.* Want in de socialistenhaat blijven Krupp en Thijssen niet bij Bethmann-Hollweg ten achter. *Voor ons is het een levensbelang, de binnenlandsche gebeurtenissen: belastingpolitiek, voorrechten der landjonkers, verzekeringswetten enz. niet in de discussie te laten achteruitdringen. Dat zou echter kunnen geschieden wanneer wij zelf in elk dorp over de Marocco-vraag gingen spreken en daarmede de tegenstrooming versterken zouden.* Halen de heeren Bethmann en consorten bij het spel een behoorlijke nederlaag, wat bij hun alom bekende onhandigheid een waarschijnlijkheid is, dan hebben wij een argument bij de verkiezingen te meer.

Hieruit blijkt, dat het Duitsche Partij-bestuur — ja de geheele officieele leiding der Duitsche partij, het hoofdorgaan daarbij inbegrepen — van meening is, dat het uit een propagandistisch oogpunt het beste is, de Marocco-zaak en de buitenlandsche politiek maar zoo goed mogelijk blauw-blauw te laten, teneinde bij de aanstaande verkiezingen «rustig» met de verschillende partijen over de vragen van binnenlandsche politiek te bakkeleien en zooveel mogelijk stemmen te halen.

Doch het Duitsche Partijbestuur vergeet daarbij twee «kleinigheden» bijvoorbeeld. In de eerste plaats, dat of de sociaaldemocratie wil of niet, de regeering en de burgerlijke partijen nòch op dit oogenblik, *noch bij de komende verkiezingen*, de buitenlandsche politiek en de Marocco-kwestie buiten spel laten. Reeds nu weergalmt, zooals onze Duitsche partijpers meldt, elk provinciaal «ambtsblaadje» — blaadjes, die van regeeringswege worden uitgegeven met officieele mededeelingen doch die ook nieuws bevatten — evenals heel de burgerlijke pers van Marocco; reeds nu wordt het Duitsche volk zelfs tegen de regeering warm gemaakt door zekere pers, omdat deze in zake Marocco niet sterk, niet nationaal genoeg op zou treden. En met de verkiezingen zal dit in verdubbelde mate het geval zijn, zal, ondanks alles, de nationale frase den strijd tegen de sociaaldemocratie, tegen de partij der «vaderlandsloozen» en «vaderlandsverraders» beheerschen. Evengoed als dit reeds in 1907 het geval was met de Hottentotten-verkiezingen, maar nu in verdubbelde mate, waar het om zoo gewichtige dingen gaat.

En verder vergeet het Duitsche P. B. deze «kleinigheid», dat al die inwendige zaken, al die kwesties, die de arbeidersbelangen schijnbaar zooveel meer direct raken, de schandelijke verslechtering der verzekeringswetten enz., de opdrijving der belastingen, kortom alles, wat heel de arbeidersklasse, ook de niet-sociaaldemocratische, dag aan dag aan den lijve voelt, *in het nauwste verband staat met de Marocco-crisis en met heel het Duitsche internationale imperialisme.* Sterker, dat het imperialisme, dat de internationale politiek der heerschende klassen, dat de Marocco-rommel de oorzaak is van het feit, dat de arbeiders steeds meer belastingen moeten betalen, dat de sociale wetgeving stilstaat, ja verslechterd wordt enz. En dat het de taak der sociaaldemocratie is, d.w.z. van de wetenschappelijke theorie, die de arbeiders leert, hoe de wereld in elkaar zit, om hun het verband tusschen deze dingen duidelijk te maken, dat zij op 't eerste gezicht natuurlijk niet kunnen zien.

Dat dus, zelfs wanneer het kon, het in strijd met de hoogste plicht van de sociaaldemocratie zou zijn, de Marocco-crisis en heel de buitenlandsche politiek der regeering, *niet* op den voorgrond te stellen, niet aan de arbeiders, aan heel het volk, tot in de kleinste dorpen aan te wijzen als de oorzaak van de toenemende ellende, den toenemenden druk, de toenemende verarming der groote massa's.

Hoe, zal men vragen, is het mogelijk dat het Duitsche P. B., het lichaam, dat leiding heeft te geven aan de machtigste proletarische partij der wereld, dit niet weet en er niet naar handelt?

Het antwoord hierop moet luiden, dat dit een gevolg is van algemeene en bizondere verhoudingen.

We zullen in een volgend artikel zien welke die zijn.

v. R.

Onze partij en de Vakbeweging.

Toen op ons congres te Rotterdam onze voorzitter sprak dat aan onze partijgenooten een taak wacht in de vakbeweging zal zeker niemand onzer gedacht hebben dat reeds zoo spoedig uit de praktijk zoude blijken hoe juist die woorden toen waren.

Voor ons Sociaal Democraten is 't immers noodig iederen strijd welke wij voeren, of bij iederen strijd welke buiten ons gevoerd wordt, steeds den strijders zóó voor te lichten, of den strijd zelve zóó te voeren dat, steeds het klassebewustzijn wordt opgewekt.

Bij den thans geeindigden strijd van de zeelieden en bij den afgeloopen strijd van bootwerkers, wordt en werd een stuk klassenstrijd gestreden.

Aan ons Sociaal Democraten was dus de plicht die strijders te steunen in hun strijd en tevens waar wij meenen dat hunne strijdwijze nog niet de juiste is, hun den juisten weg getoond.

Zoo handelend, zullen ze naar ons moeten luisteren en al zullen ze niet direct door ons worden overtuigd we hebben ze tenminste niet van ons afgestooten en daardoor minder vatbaar voor ons Socialistisch woord gemaakt.

Ziehier de eene kant van de taak welke voor ons is weggelegd.

Zoo wij dus meenen dat hetgeen wij hierboven schreven juist is dan hebben wij ook tot plicht alles en allen te bestrijden wat de juiste uitvoering van die taak tracht te verhinderen.

Waar dus onze leden zitten in vakvereenigingen aangesloten bij het N. V. V., is het hun plicht in hunne organisaties propaganda te maken voor onze meeningen om zoo te trachten dat de o. i. onjuiste en onsocialistische houding van het N. V. V., zooals die thans is aangenomen ten opzichte van bootwerkers- en zeeliedenstaking in het vervolg te voorkomen.

Die taak zal zeer zwaar zijn, vrienden. Gelijk men getracht heeft ons als politieke partij dood te drukken zal men ons in de vakbeweging geen gelegenheid willen geven onze ideeën ingang te doen vinden.

De leiders der zoogenaamde „vrije" vakvereenigingen aan de andere kant, zullen ons, 't is reeds gebeurd, doodzwijgen, om te verhinderen dat ons soc. dem. woord tot hun volgelingen doordringt.

Waar wij ons dus heenwenden overal zullen we strijd ontmoeten en tegenwerking ondervinden.

Desnietemin partijgenooten, flink volgehouden. Omdat wij ons stellen op den bodem der werkelijkheid zullen we moeten winnen.

En bij iederen stap welke wij winnen hebben wij de eenheid van het strijdend arbeidsleger nader gebracht.

Die eenheid zal het tenslotte moeten zijn, welke het kapitalisme zal kunnen overwinnen.

H. D. W.

De Raadsverkiezingen.

In Amsterdam III en in Rotterdam II zijn de volgende week naverkiezingen voor de Gemeenteraad.

Het spreekt vanzelf dat de Soc. Dem. Partij na de uitslag van de algemeene Raadverkiezingen, die zooveel bemoedigends brachten voor onze Partij, daaraan deelneemt.

Maar het spreekt ook vanzelf dat een vergrooting van onze socialistische propaganda alleen kan geschieden als onze partijgenooten zich tot het uiterste inspannen.

Wel zijn de feiten van de laatste maanden vooral te Amsterdam en te Rotterdam vòòr de taktiek der S.D.P. Maar die feiten moeten aan de man gebracht worden, en dat moeten onze werkers dag aan dag en avond aan avond doen.

Het feit dat de heeren van de Arbeiders-Partij zoo maar zonder blikken of blozen voor de begrootingen der groote steden stemmen, dat alleen reeds moest elk klassenbewust arbeider, die weet dat hij onverzoenlijk moet staan tegen het kapitalisme, omdat het kapitalisme onverzoenlijk is tegen zijn klasse-eischen, ertoe dringen het Socialisme openlijk te versterken door zijn stem uit te brengen op de kandidaten der Soc. Dem. Partij.

En dat andere groote feit der laatste maanden, dat in de zeeliedenstaking te Amsterdam wèl de Sociaaldemokratie maar niet de Arbeiders-Partij de ekonomische strijd tegen het kapitaal steunde, het is dunkt ons alleen reeds grond genoeg voor elk strijdend arbeider om de kracht van die Sociaaldemocratie te versterken.

Daarom arbeiders te Amsterdam en Rotterdam, het is uw plicht **Woensdag 16 Augustus** te kiezen, en uw stem uit te brengen

in **Amsterdam** III op **D. J. WIJNKOOP,**
in **Rotterdam** II op **W. v. RAVESTEYN Jr.**

Brieven uit Parijs.

IX.

Over: Een betooging tegen den Oorlog.

De arbeiders aller landen wenschen de Vrede. Na de massale betooging tegen den oorlog te Berlijn, hadden we ook hier onze betooging. Met geestdrift werden de afgevaardigden der andere landen begroet. De kreten «Weg met den oorlog» «Leve de Internationale» stegen uit duizenden kelen op en werden afgewisseld door de coupletten der Internationale.

In naam van bijna 3 millioen georganiseerde arbeiders van Duitschland kunnen wij u, fransche arbeiders, de verzekering geven dat wij al het mogelijke zullen doen, om de vrede te bewaren. Elk land heeft zijn taktiek, maar in den strijd tegen het internationale kapitalisme en voor de vrede staan wij naast elkaar. Door het kapitalisme te bestrijden bestrijden wij allen tevens den oorlog. Heel Marocco is bovendien de beenderen van een enkelen duitschen arbeider niet waard. Laten wij ons sterk organiseeren zoowel op politiek als op economisch gebied, dan zal het ons mogelijk zijn om met den oorlog het kapitalisme te overwinnen.

Zoo spraken de duitschers.

In naam van 83000 vereenigde spaansche arbeiders brengen wij u den broedergroet. Wij verkiezen den opstand boven den oorlog zeiden de spaanschen.

Onze regeering wacht slechts op een gunstige gelegenheid om Duitschland den oorlog te verklaren, zei de engelsche afgevaardigde. Maar de arbeiders hebben de macht om een oorlog te beletten als ze zich sterk vereenigen. Manifesteeren alleen is niet voldoende, laten we handelen.

Op zijn beurt kwam Kolthek als „algemeen secretaris der Hollandsche arbeiders" verklaren dat de Hollandsche revolutionairen anti-militairistisch zijn. Wij kleine landjes worden anders bij zulke gelegenheden wel vergeten, toch kunnen wij den handel met Duitschland stilleggen. Onze sympathie gaat naar Frankrijk. (?) Wel tracht men ons volk duitsch gezind te maken, 't is daarom dat onze koningin met een duitscher getrouwd is, maar dat lukt niet.

Onze vriend meende dat wij de heerschers een burgeroorlog tusschen de beenen moesten gooien, als ze het tot een oorlog laten komen en hij besloot met de oude waarheid die de vorige eeuw reeds door Marx en later door al de Marxisten verkondigd werd te herhalen, namelijk, dat de arbeiders hun zaken zelf moeten doen.

Verder sprak Yvetot namens de Confederation Generale du Travail de hoop uit, dat de arbeiders bij een eventueele order tot mobilisatie dadelijk het werk zouden staken en zeide hij als men u wapenen in de handen geeft hoop ik dat ge daarmede lustig op den vijand los trekt, maar . . . niet de vijand van over de grenzen.

Onder de kreet Oorlog aan den Oorlog ging de meeting uiteen.

't Is zeker verblijdend en aanbevelenswaardig dat de arbeiders internationaal manifesteeren tegen den oorlog doch wij kunnen daarom nog niet het optimisme deelen van sommigen als zou daardoor het gevaar van een oorlog gekeerd zijn. Als de reden maar gewichtig genoeg is zal men ook nu niet aarzelen een oorlog te verklaren.

Men kan bovendien zonder in strijd te zijn met de feiten moeilijk verklaren dat het tijdperk waarin wij leven zich kenmerkt door zijn vredelievendheid. In tien jaren hadden wij niet minder dan vijf oorlogen, in 1897 vocht Japan met China om de exploitatie van Corea; in 1898 Amerika met Spanje om Cuba. Daarop volgde den oorlog der Engelschen met de Boeren om de mijnen van Transvaal. Vervolgens trok in 1900 de heele beschaafde Europeesche rooversbende naar Peking om de beschaving in China te brengen en de oorlog van Rusland met Japan ligt ons alle nog versch in 't geheugen.

Onder het kapitalisme beschikt het volk niet over zijn lot; de beslissing over oorlog of vrede berust in handen van een groep beroepsdiplomaten, bij wie in 't beste geval het economische belang der uitbuiters den doorslag geeft. De volksvertegenwoordigers ook van de meest demokratische landen worden daar geheel buiten gehouden. Als er hier en daar soms eens een kamerlid vraagt hoe of het met de zaken staat, dan zet de minister een ernstig gezicht en zegt dat hij in 's lands belang moet zwijgen. Nergens als bij de buitenlandsche politiek komt de ware gedaante van een klassestaat zoo duidelijk te voorschijn!

De moderne oorlogen zijn geen oorlogen om afronding van het land maar om afzetmarkten te veroveren voor de nationale producten. Als zoodanig zijn ze slechts een aanvulling of laat ons zeggen een hooger beroep in den oorlog die er dagelijks woedt tusschen al de kapitalistische landen, namelijk den waren-oorlog.

Stonden vroeger in dien oorlog voornamelijk Engeland en Frankrijk tegenover elkaar, waarbij de laatste met zijn meer achterlijke industrie het al spoedig op moest geven. Thans heeft Engeland reeds vele jaren een op industrieel gebied jonge reus tegenover zich. Waartegen Engeland het op zijn beurt zal moeten afleggen. Overal op alle deelen der wereld worstelen de Engelsche ondernemers wanhopig met de Duitsche dito's. En niet alleen in de verre gewesten maar in Engeland zelve delven de Engelschen dikwijls het onderspit.

Toen de Duitsche industrie voor 't eerst opkwam, zag men op die Duitschers minachtend neer, ze fabriceerden immers toch niets als slechte waar. Ze dachten hen daarom voldoende te bestrijden door eene wet te maken die voorschreef, dat al de artikelen die vanuit Duitschland ingevoerd werden het merk „Made in Germany" (vervaardigd in Duitschland) moesten dragen; die slechte waren zou immers niemand willen koopen. Wie beschrijft echter hun verwondering toen ze zagen dat een groot aantal artikelen die ze altijd als de beste producten der Engelsche industrie beschouwd hadden, van Duitschland kwamen.

De minachting heeft thans plaats gemaakt van woede.

De Engelsche Consul te Syrie schreef aan zijn regeering:

„Vroeger werden alle europeesche producten die hier gebruikt worden in Engeland gekocht. Heden schrijf ik u op een tafel die gemaakt is in Duitschland met een duitsche pen op duitsch papier. Het eenige wat hier nog Engelsch is dat ben ik.

Engeland staat thans voor de keus om plaats te maken voor Duitschland, of het woord te geven aan de kanonnen van de dreadnoughts. De aanschaffing van steeds meerdere dreadnoughts bewijst dat men alleen daarop zijn hoop heeft gevestigd.

Evenmin als een klasse die de macht heeft, en die macht voor haar economische belangen noodig heeft, kan dulden dat een andere klasse haar die macht met vreedzame middelen ontneemt, maar die macht als 't niet anders meer kan met geweld zal trachten te behouden, evenmin kan een staat d. w. z. de heerschende klasse van dien staat, dulden, dat een andere staat zijn belangen vertrapt, en zijn macht ondermijnt al is het dan ook met vreedzame middelen. Wat heeft Engeland aan een rijk waar de zon niet ondergaat, als zijn industrie en handel er ondergaat?

Veroorlooft de werkelijkheid ons niet om al te optimistisch te zijn, erg persimistisch behoeven wij toch ook niet te zijn; want als tegen ons aller wensch in de Europeesche oorlog toch komt, dan zou het wel kunnen zijn dat de bourgeoisie aan 't kortste einde trekt. Kwamen de Commune en de russische revolutie niet na een oorlog? Het is altijd gevaarlijk om vuur te maken in een kruitmagazijn.

F. v. D. D.

Een schouwspel voor goden.

Het is niet alleen een schouwspel voor goden, maar er treden ook allerlei hoogere en lagere goden in op. En vorsten komen er zelfs bij te pas. Het stuk speelt in de S. D. A. P.

Het speelt — na het voorspel, waarin Henri Polak en Duys met Fallières en Prins Hendrik optraden en waarvan we reeds melding maakten — nu reeds in vier bedrijven. En het stuk is nog aan den gang. Daar kan door de toeschouwers nog veel gelachen worden over het koddige spel der komieke spelers.

Eerst kwam de ouwe Helsdingen, met respekt te zeggen, een beetje grappig onbeholpen vragen: *Wat moet ik doen?* Hij vertelde n.l. dat hij niets geen bezwaar had „den Prins" te ontmoeten, en hem zelfs de hand te reiken, en dat er kans op was ook, want hij zat in een kommissie van de Koninklijke Landbouwvereeniging, en de Prins was Voorzitter, en had hem een uitnoodiging gezonden enz. enz. (U moet het zelf maar lezen, lezer, in *Het Volk* van 8 Augustus

want ik mocht eens iets verkeerd begrepen hebben. En o wee mij dan, wee mij!) Enfin, de ouwe was bang voor Wibaut, en Wibaut heeft het Weekblad, en wie daarin te pakken wordt genomen, nou!

En toen kwam Troelstra: *Een kwestie die oplossing eischt*, zoo is de titel. Men zal begrijpen dat Tr. de oplossing niet geeft. Hij komt slechts op tegen Duys, maar neemt dezen parlementariër meteen in bescherming, als zijnde zijn geval „een grensgeval". Als Tr. zegt dat het geval Duys niet op te vatten is als het begin eener nieuwe taktiek, dan heeft hij gelijk, want het geval Duys is de regelrechte voortzetting der opportunistische táktiek van den leider zelven. Tr. wist wel dat hem „van zekere zijde" dit verwijt van opportunisme zou gedaan worden, en hij heeft zich daartegen bij voorbaat verzekerd. Hoe, moet ge maar nalezen, in *Het Volk* van 9 Aug. — Maar Tr. doet meer. Hij valt ook aan. Ten eerste het „schandelijke" stukje van Zadelhoff, dien iedereen in de S D. A. P. aanvalt omdat hij in dat stukje socialistisch sprak. Maar ook de Redaktie van *Het Volk* krijgt ervan langs omdat.... ja omdat zij „de verwarring in de Partij" laat bestaan, inplaats van te trachten helderheid en zekerheid in de geesten der partijgenooten te brengen. Wat zegt u daarvan lezer!

Arme Redaktie,-daar staat zij nu! Zij, die meende goed te doen om in verwarring het Marxisme uit de Partij te bannen, zij die juist van Tr. geleerd had, in verwarring krijg je de theoretisch ongeschoolde arbeiders altijd nog het beste mee, zij die in verwarring Deventer had helpen brengen en de Tribune had helpen eruit gooien, zij. wordt nu voor het oog van de wereld door de meester zelf beschaamd gemaakt! Zij had kunnen antwoorden: Maar gij, Mr Troelstra, zijt de meester der verwarring. Maar dat deed zij niet. Wat deed zij dan?

Deed Helsdingen klagelijk, deed Troelstra meesterlijk of schoolmeesterlijk gelijk gij wilt, *Het Volk* deed „revolutionair". Dat kan ook een pose zijn, en als ze van *Het Volk* komt is ze niet voor de poes, *Het Volk* revolutionair...., tegen Troelstra. *Het Volk* vindt Duys geen grensgeval maar reeds over de grens heen van wat je de revisionistische arbeiders bieden kunt. Over de „toon van Zadelhoff" stappen ze heen, ze verklaren hem, al verontschuldigen ze hem niet. En Helsdingen zal wel terecht komen, zegt *Het Volk*, omdat hij zoo'n „zuiver arbeidersinstinkt" heeft, een instinkt dat hem intusschen op de gereserveerde tribune deed plaats nemen om, toen Fallières in het land was, dezen en de Koningin bij de taptoe op het Haagsche Tournooiveld te bekijken! Wat ons betreft, wij hebben meer vertrouwen in arbeiders wier „instinkt" hen tot een strijd voert zooals de zeeliedenstaking er een was, maar over smaken valt niet te twisten en *Het Volk* zweert nu eenmaal bij het „instinkt" van den ouden Helsdingen! Te lezen in *Het Volk* van 10 Augustus.

Lezer, moet ik u nog meer vertellen van het „geval"?

Ja, want Helsdingen komt zich in hetzelfde *Volk* „verdedigen". En hij vertelt weer grappig en onbeholpen als hij dat kan, dat hij de Marseillaise en het Wilhelmus en de taptoe van de marine zoo mooi vindt. Hij huldigt n.l. goede muziek! Als u het niet gelooft, moet u het zelf maar lezen. En net als Troelstra belooft hij als ze hem te na komen nog meer „gevallen" overhoop te halen! En toch eindigt hij met een heel verstandig woord. Hij schrijft: „besteed je tijd maar beter, dan met te letten op de gangen uwer vertegenwoordigers". Hij zal daarvoor in de S. D. A. P. nog heel wat applaus oogsten, voor dit schoone woord.

En inderdaad dit woord behoorde met gouden letteren overal boven de ingangen der S. D. A. P. te worden gegrift: „Besteed je tijd maar beter!" Laat die vertegenwoordigers, die parlementariërs hun gang maar gaan. Die weten het zooveel beter dan gij, gewone arbeiders! Die....

Enfin, wij wilden maar zeggen, dat de manier waarop die heeren Polak, Duys, Helsdingen, Troelstra en de Redaktie van *Het Volk* de republikeinsche overtuiging van het proletariaat durven honen en bespotten, dat dit toont hoe ver de Nederlandsche Arbeiders Partij de arbeiders reeds wegvoert van het socialistische licht naar de burgerlijke verwarring. WP.

De Internationale Transportarbeidersbeweging.

Met spontane kracht brak de vorige week de havenarbeidersstaking in Petersburg uit. Het gistte daar al sinds eenigen tijd, daar de arbeidsvoorwaarden slechter en slechter werden en het duurder worden der levensmiddelen het werkelijke loon steeds lager maakte. Tengevolge van de Engelsche zeeliedenstaking hoopte zich in de Petersburgsche handelshaven een enorm getal schepen op — 150 vreemde vrachtschepen, 1500 barken en een groot aantal kleinere schepen. Daarbij kwam dat het oogsttijd was en dat er 3000 arbeiders bij de bouw van 4 nieuwe Dreadnoughts waren. Dit werd den Petersburgschen handelsheeren noodlottig. De havenarbeiders eischten een nieuwe regeling van de arbeidstijd, die een einde zou kunnen maken aan de al te erge uitbuiting. De arbeiders verlangden een arbeidstijd van 6 tot 6 met een middagpauze van 2½ uur, verder verhooging van het arbeidsloon op 2½ roebel (een roebel = f 1.20) per dag en verhooging van 50% voor overwerk. Op het oogenblik bedraagt het hoogste loon 2 roebel met overuren en al. Eindelijk vroegen ze de vrouwen buiten de mannelijke (zware) arbeid te houden en het loon der vrouwen op 90 kopekes (ongeveer f 1.—) per dag te verhoogen. Toen deze eischen niet werden ingewilligd staakten 12000 havenarbeiders.

Den 3en Aug. was er in het Ministerie van Handel een vergadering van de vertegenwoordigers der exportfirma's om over de door de staking geschapen toestand te beraadslagen. De chef van de handelshaven Pipper las de eischen der stakers voor en deelde o. a. mede, dat hij van de Hamburgsche firma «Ludwig Knosch Koppel» een telegram had ontvangen, waarbij de firma aanbood *onmiddellijk duizend «Duitsche» onderkruipers te leveren!* Dit aanbod vond echter geen gehoor bij de vergadering, daar de aanwezigen terecht vreesden, door de aanvoer der Duitsche Hintzemannen (onderkruipers) de situatie nog meer te verscherpen. Intusschen werd reeds de volgende dag in een dergelijke vergadering besloten, om versterking der politie te vragen «tot bescherming der arbeidswilligen», en het telegram der Hamburgsche onderkruipersfirma zooveel mogelijk bekend te maken, om de stakende arbeiders op de mogelijkheid van invoer van buitenlandsche arbeiders te wijzen. De Hamburgers zullen moeten zien, deze speculatie der ondernemers te doen mislukken

Over de toestand der staking in de (Russische) Oostzeeprovincies, waar reeds verleden jaar de arbeidersbeweging begon op te leven, nog het volgende:

Den 31en Juli reeds gingen de havenarbeiders van Riga in staking met looneischen. De staking in de haven werd door de gebrekkige organisatie niet algemeen, maar toch zoo uitgebreid, dat de administratie er toe kwam, gevangenen als onderkruipers aan te wenden, om het bedrijf niet geheel te doen stilliggen.

Terzelfder tijd gingen ook de havenarbeiders te Reval in staking. Zij eischten 25 % loonsverhooging, d. w. z. twee roebel per dag in plaats van 150 kopeken. Toen de onkernemers den eisch niet inwilligden, legden ze het werk neer Op alle kolenschepen rustte de arbeid. De staking breidde zich ook over de andere schepen uit Natuurlijk moest die politie erbij, om de onderkruipers te beschermen! — Ook in de andere Russische Oostzeesteden is een levendige beweging merkbaar. — De staking van de Baltische (Oostzee-) havenarbeiders wijst op intense organisatie, daar zij bijna gelijktijdig met de Petersburgersche staking uitbrak. We zien dus, dat ook de gruwelijkste vervolgingen niet toereikend zijn, om de arbeidersbeweging, om de uit de ekonomische met matvur-noodzakelijkheid opkomende klassenstrijd neer te slaan. Het proletariaat beweegt zich toch!

*

Aldus luiden de berichten uit Rusland. Maar niet minder hoopvol voor de intensiteit en de algemeenheid van de klassenstrijd zijn de berichten uit Engeland.

Er staan op het oogenblik alleen in Londen ongeveer 100000 transportarbeiders in staking. Zooals wij reeds verleden week schreven is dit de grootste beweging sinds de dokkersstaking van 1889. Toen was John Buons leider der stakers. Thans is hij minister in het Kabinet dat de militaire macht van Engeland mobiliseert tegen de stakers. Oók een vooruitgang... van het revisionisme!

Telkens worden met een deel der arbeiders schikkingen getroffen, maar over het algemeen weigeren ze tot rust te komen totdat de eischen van *alle* betrokken groepen zijn ingewilligd. Zoo willen de Londensche kolendragers, wier eischen ingewilligd zijn niet aan het werk, voordat ook de schuitenvoerders en karrenvoerders tot een schikking zullen komen met de patroons.

Alle troepen in de groote kampen moeten zich gereed houden om naar Londen te gaan. De vrachtrijders en vrachtdragers aan de groote spoorwegmaatschappijen hebben de arbeid neergelegd. Er schijnt vrees te bestaan bij de Regeering dat het spoorwegpersoneel weigeren zal de soldaten te vervoeren. Er worden ten minste in dien zin maatregelen genomen.

Teekenend voor de bewustwording der Engelsche arbeiders is het dat zij het bedrog met de voor de spoorwegen, mede met behulp van den reformistischen oftewel liberalen leider Bell, ingestelde verzoeningsraden beginnen in te zien. Zij eischen opheffing dier „vertragings"-raden, die de maatschappijen de gelegenheid gaf de arbeiders voortdurend aan het lijntje te houden. En ook teekenend is, dat de direkteuren der maatschappijen zeggen te gelooven dat de onrust der arbeiders grootendeels een politiek karakter draagt. Voorzoover dit geen middeltje is om de aandacht af te leiden van de schandelijke arbeidsverhoudingen in de spoorwegdiensten is het een andere uitdrukking voor het feit dat bij de verscherping der tegenstellingen ook de Engelsche arbeiders beginnen te begrijpen dat niet enkel vakaktie maar alleen het Socialisme zelve een einde kan maken aan de ellende der massa's. Daarom bedreigt hun beweging de staat der Kapitalisten. En als de „radikale" regeering van Lloyd George, Churchill en John Burns het militair geweld zal gebruiken tegen de Londensche stakers dan zal de massa's het licht der revolutionnaire socialistische machtspolitiek eerst recht kunnen opgaan.

Wat de ekonomische gevolgen betreft, de ijspakhuizen, de vleeschmarkt, de vischmarkt, de groentenmarkt, de provisiehandel, de fruithandel liggen reeds stil. En als er niet spoedig verandering komt kan al wat met kolen werkt ook stop moeten zetten, dus ongeveer het gansche Londensche bedrijf en verkeer. Zoo enorm en direkt is de invloed reeds der transporteerarbeiders in de gecentraliseerde millioenenwereld van Londen.

In de oostelijke haven Liverpool en de westelijke Hull, heerschen door de staking trouwens dergelijke toestanden. Men zegt, dat Liverpool in staat van beleg zal worden verklaard. Zoo gaat er op dit oogenblik een heerlijke solidaire arbeidersbeweging door het oude kapitalistische Engeland. WP.

Vaderlandsliefde.

«De Arbeider heeft geen Vaderland.»
Het Kommunistisch Manifest.

Scherper dan ooit te voren staan in deze tijden van internationale spanning en oorlogsgeruchten de bourgeoisie en het proletariaat tegenover elkaar. Terwijl ze anders met elkaar in het binnenland twisten over de vraag, hoe het geluk voor het volk het best gewaarborgd is, wie dus in de grond der zaak de beste patriot is, gaapt in deze tijden de klove tusschen de klassen als tegenstelling tusschen vaderlandsliefde en internationaliteit. De burgerlijke pers zwelgt in patriotische frasen: de grootheid en de eer van het vaderland, de gehechtheid aan den grond, aan het lieve tehuis, aan de geboortegrond waar we opgroeiden, worden met 't hoogste lied bezongen; haat en afkeer tegen den vreemdeling die ons benadeelt en stoort wordt aangewakkerd. Daartegenover verheffen de Sociaal-demokratische arbeiders trots het vaandel van de internationaliteit: de arbeiders hebben geen vaderland. Ze vormen over de geheele wereld èène klasse van weliswaar verschillende talen sprekende, maar toch eensgezinde uitgebuiten, die te zamen den strijd tegen de uitbuiters voeren. Zij klaagt het patriotisme aan als opruier tot den oorlog als winstpatriotisme, als pantserschepenpatriotisme, en bewijst dat achter deze mooie frasen van vaderlandsliefde en geboorteland slechts het walgelijkste winstbejag van de groot-kapitalisten staat.

Vaderlandsliefde is handelszaak. Maar men begrijpt dat deze zaak der leveranciers van oorlogsmateriaal slechts daarom kon bloeien omdat het patriotisme bij de massa der bourgeoisie nog iets meer is dan een zaak, n.l. nog een echt en sterk in de algemeene klasseverhoudingen wortelend gevoel.

Men moet hierbij onderscheid maken tusschen de aangewende frasen en de werkelijke materieele wortel van de vaderlandsliefde der bourgeoisie. Er wordt gesproken van de liefde tot de geboortegrond, waar onze wieg eens stond en waar wij opgroeiden. Dit gevoel heeft in werkelijkheid met het moderne burgerlijke patriotisme niets te maken, maar behoort tot de plaatselijke vaderlandsliefde van de boeren en kleine burgers. De vroegere gezeten boer of klein-burger was volkomen samengegroeid met zijn woonplaats; die was hem dierbaar als een stuk van hem zelf, omdat ze onafscheidelijk was van zijn direkte levensbelangen. Zij vormde de gemeenschap, waarin hij als lid opgroeide; daar woonden naast hem zijn vrienden en bekenden; daar speelde zich zijn geheele leven af. Voor de vreemd sprekende buitenlander met vreemde zeden voelde hij een soort afkeer; overigens was hij hem onverschillig. De vijand was hij die met een gewapend leger zijn dorp plunderde en zijn welvaart verstoorde. 't Was geheel overeenkomstig een dergelijke gedachte dat Bismarck in de Carnavals-verkiezingen van 1887 het patriotisme van het kleinburgerdom opzweepte met kleurige tafereelen van plunderende en mishandelende roodbroeken. In dezelfde kleinburgerlijke gedachtenwereld behoort het thuis, wanneer de in moderne oorlogen onvermijdelijke verwoesting van dorpen en velden als reden voor de arbeiders aangevoerd wordt, om lustig in de oorlog te trekken.

Deze plaatselijke vaderlandsliefde, die een natuurlijk, van zelf sprekend gevoel van het klein burger- en boerendom was, heeft met het moderne patriotisme van de bourgeoisie niets gemeen. Het dient in hun pers slechts als zwendelmanoeuvre om de achterlijke massa's te bezielen voor een oorlog die gevoerd wordt om de belangen van de bourgeoisie te behartigen. Want hun eigen belangen worden niet bedreigd; geen Franschman of Engelschman denkt er aan, zooals vroeger de roovende Mongolenscharen, om hun dorp te plunderen of hun vreemde zeden op te dringen. Zij die hun welvaart verstoren zijn de eigen landgenoten, de kapitalisten, niet door oorlog, maar door burgerlijke handel en wandel in vredestijd. Zij zijn de werkelijke vijanden. Tegen hun moest zich dus eigenlijk haat en oorlog wenden.

Het moderne patriotisme is eerst met de bourgeoisie zelf ontstaan, als natuurlijk uitvloeisel van haar diepste klassebelangen. De staat is de organisatie van de bourgeoisie, zooals het dorp de organisatie van de boeren was; hij vormt de gemeenschap, die de gemeenschappelijke belangen van zijn leden behartigt, ook tegenover de vreemde staten in geval van oorlog. Die liefde van de bourgeoisie voor het Vaderland is een juist en natuurlijk gevoel. Ze heeft alle reden, om de staatsmacht te vereeren en te prijzen; de staatsmacht die haar zooveel diensten bewijst, die in binnen- en buitenland voor haar winst zorgt. Natuurlijk beteekent Vaderland hier niet de geboortegrond, ook niet de landgenooten want die dienen slechts als uitbuitingsvoorwerpen. Het Vaderland dat de bourgeois zoo lief heeft, dat is de organisatie van de heerschappij, de staatsmacht, die hem ten dienste staat.

Natuurlijk is ook hier nog onderscheid. Er zijn gevallen geweest, waar het patriotisme optrad als een mooie meesleepende heldenmoed, die met vreugde de zwaarste offers in geld en leven voor het Vaderland bracht. Dat was het geval toen het Vaderland ook omgekeerd de massa van zijn bewoners veel waardevols schonk. Toen de groote Fransche Revolutie de zware feodale en absolutistische verdukking had opgeheven en de boeren tot vrije bezitters gemaakt had, toen werd de nieuwe staat de belichaming van de nieuwe vrijheid en van de zooeven verworven menschenrechten.

Toen de buitenlandsche machten met hun troepen dreigden de oude slavernij weer te herstellen, kwam het volk hiertegen in opstand en drong ze terug door zijn geen-vrees-kennende strijdmoed. De bezielende vaderlandsliefde der revolutielegers, welks overlevering in Frankrijk nog steeds machtig nawerkt, was een natuurlijke liefde voor de staatsorganisatie, die de nieuwe betere maatschappelijke toestand gebracht had en beschermde.

Het moderne patriostisme van de bourgeoisie heeft daarmee slechts de vorm gemeen. Het heeft de bittere bijsmaak van de klassenheerschappij en van het volksbedrog. Het belang dat het uitdrukt, is het belang van een uitbuitende minderheid. Zij offert niet zichzelf maar zij offert anderen vol bezieling voor haar belangen. En in dezelfde mate als de samentrekking van kapitaal voortgaat en de kleine burgerij te gronde gaat, worden de oorlogen telkens meer voor een kleine groep van reuzenkapitalisten en finantieele koningen gevoerd, zonder dat de massa van de kleine burgerij er voordeel van heeft. Dat wil met andere woorden zeggen, dat de vaderlandsliefde ook voor de massa van de bourgeoisie telkens meer tot een bedriegelijke fraze wordt, die slechts ertoe dient, hun geërfd klasseïnstinkt in dienst te stellen van de werkelijke belangen van patriottische fabrikanten van pantserplaten en de geldmenschen. Voor het groot-kapitaal, dat in werkelijkheid internationaal is en zijn winsten overal zoekt, is het patriotisme slechts een middel van bedrog om de macht van de door hem beheerschte staat voor zijn lage winstjacht aan te wenden.

Voor de arbeidersklasse zijn de verhoudingen geheel anders. Van de oude plaatselijke vaderlandsliefde is 't proletariaat geheel vrij; de kapitalistische ontwikkeling heeft hem van zijn geboortegrond losgerukt en gooit hem door de wereld heen en weer, zonder dat hij zich ergens kan vestigen en vaste voet kan krijgen. In Silezië is hij misschien geboren, in Berlijn is hij getrouwd, nu werkt hij aan de Rijn; en als hij zijn arbeidsplaats verlaat zal hij waarschijnlijk zijn vaderland verlaten en in vreemde landen werk zoeken. Hij heeft geen vaste have te verliezen; zijn woning is een huurkazerne, die hem slechts voor tijdelijk oponthoud dient. Maar ook het groote vaderland van de rijken, de Staat van de bourgeoisie, is hem niets. Wat raakt hem 't vaderland, dat hem de rol van de rechtlooze dienaar aanwijst, erger nog hem als de «binnenlandsche vijand» behandelt! Wat is voor hem de bourgeoisstaat, die de

uitbuiting beschermt, die hem als gendarme plaagt en bedriegt bij zijn loonstrijden, die hem als rechter veroordeelt, die hem verdrukt en zijne ellende als de heiligste orde verdedigt, wat is voor hem deze Staat dan zijn ergste vijand; en slechts de gemeenschap van de taal die de arbeid en het verkeer vergemakkelijkt, alsook de overtuiging dat men overal dezelfde kapitalistische uitbuiting vindt — houdt de massa van de arbeiders vast in een land, dat hun niets dan armoede en nood aanbiedt.

In het proletariaat bloeien hiervan geheel andere gevoelens op dan in de burgerlijke klasse. De gemeenschap die zij in dorp of staat vormde, vindt de arbeider in zijn klasse. Deze klasse omvat allen, die het zelfde belang hebben, die dezelfde uitbuiting ondergaan en dezelfde strijd voor het socialisme moeten voeren. Zijn geheele levensbelang is verbonden aan zijn klasse; slechts als lid van zijn klasse kan hij zich naar boven werken; slechts haar organisatiekracht beschermt zijn plaats in 't leven; slechts haar macht kan de bevrijding brengen van het kapitalistische juk. Opoffering voor deze groote gemeenschap, solidariteit met zijn klassegenooten wordt zijn hoogste levensgebod, de hoofdvoorwaarde voor de overwinning. En deze klasse houdt niet op bij de grens; overal waar hij heentrekt vindt hij kameraden, met wie hij, al kan hij ze soms in 't geheel niet verstaan, schouder aan schouder staat in den strijd tegen de bourgeoisie. Daarom kan de aansporing om op bevel van zijn vijanden zijn broeders en kameraden te dooden, bij hem slechts de diepste afschuw wekken. Wanneer de heerschende klasse probeere, de nog achterlijke massa met de uit overwonnen toestanden stammende patriotische frazen in de oorlog te jagen, dan zal het proletariaat met alle middelen daartegen vechten en door grondig inzicht te brengen aan de massa's toonen, wat eigenlijk achter het patriotisme steekt. A. P.

Het Duitsche P. B. over Marokko.

Het Partijbestuur der Sociaaldemokratische Partij in Duitschland publiceerde den 8en Augustus j.l. het volgende manifest inzake Marokko:

De Marokko-zaak houdt Europa reeds weken lang in spanning. De poging door Frankrijk en Spanje aangewend, om met *overtreding van de akte van Algeciras*, gedeelten van Marokko onder hun militaire en politieke invloed te brengen, kwam onzen *Alduitschers die naar den oorlog drijven*, zeer gelegen. Sinds jaren, vooral sinds de landing van Wilhelm II in Tanger, verlangden zij, om hun *kapitalistische plunderlust* te kunnen botvieren, *een verdeeling van Marokko.*

Het zenden van een Duitsch oorlogschip naar de Marokkaansche haven *Agadir*, zoo het heet om de belangen van Duitschland in die streken te beschermen, vond in de kringen van de winstpatriotten en hun betaalde handlangers een toestemmend gejubel. Men dacht namelijk, zijn doel weer meer nabij te zijn gekomen. Tegelijkertijd leek het hierdoor veroorzaakte *konflikt* geschikt om de massa's van *de troosteloze situatie in Duitschlands binnenlandsche politiek* af te leiden, een politiek immers waarbij zij door indirekte belastingen en beschermende rechten uitgeplunderd, door de Rijks-verzekeringswet ontrecht, en in Pruisen op bedriegelijke wijze om hun staatsburgerlijke rechten gebracht werden.

De Sociaaldemokratische pers heeft zich tegen deze *lichtzinnige politiek nadrukkelijk verset.* In tal van *massa-vergaderingen* heeft de arbeidersklasse in het begin van Juli tegen dit Marokko-avontuur geprotesteerd, en door *indrukwekkende massabetoogingen in Berlijn en Parijs hebben de Duitsche en Fransche arbeiders hun solidariteit getoond* en verklaard, dat zij zich niet als een willooze kudde schapen naar de slachtbank laten drijven, maar bereid zijn, om *met alle hun ten dienste staande middelen de vrede te bewaren.* In gelijken geest lieten zich de vertegenwoordigers der arbeiders in het Engelsche Parlement uit.

Nog is het niet bekend, tot welke resultaten het *gesjacher der diplomaten* totnutoe voerde. Voor het dringende verlangen van het volk naar inlichting heeft *het Duitsche absolutisme* slechts souvereine minachting.

Nu schijnt het daglicht-schuwende gesjacher een nieuwe draai te hebben genomen. Konservatieve en nationaal-liberale koloniale belanghebbenden en hun ruggeduwers, de invloedrijke fabrikanten van kanonnen en pantserplaten, de leveranciers van het leger en de beurskoningen, wien bij een oorlog reusachtige winsten toelachen, razen om een zoo het heet het „vaderland aangedane smaad", om een „smadelijk Olmütz (nederlaag) der Duitsche diplomatie", en heffen *een woest krijgsgehuil* aan!

Het is zaak aan dit misdadige drijven halt toe te roepen!

Tegen de gedachte, om wegens de Marokkotwist *een moorddadige wereldoorlog* te beginnen, moet een machtig protest weerklinken.

De Sociaaldemokratie is een konsekwente tegenstander van het Imperialisme. Zich de *zware offers* herinnerende *in goed en bloed*, die het Duitsche volk tot dusverre reeds voor de koloniën in Azië en Afrika moest brengen, wijst de Sociaaldemokratie elke uitbreiding van het Duitsche Koloniale bezit, door welke kompensaties ook, beslist af. Nieuwe koloniën brengen slechts *nieuwe lasten en gevaren* voor het Duitsche volk.

De Duitsche Sociaaldemokratie eischt, *dat eindelijk de Duitsche Rijksdag wordt bijeengeroepen*, opdat de volksvertegenwoordiging gelegenheid heeft bij deze kwestie, die de levensbelangen van het volk betreft, beslissend mede te werken.

Het is noodig, dat het volk in massa-vergaderingen zelf deze eisch stelt. Tegen de wil van de breede lagen van het volk is tegenwoordig geen oorlog meer mogelijk. Derhalve:

Op tegen het Marokko-avontuur!
Weg met de aanhitsers tot de oorlog!

Abonneert U op DE TRIBUNE.
40 c. p. 3 maanden.
Sluit U aan bij de S. D. P.
Adres:
J. C. CETON, Laings Nekstraat 33III.

Kleine berichten.

Tusschen de demokraten en de sociaaldemokraten is het gelukkig eindelijk ook in Zwitserland tot een breuk gekomen.

*

Het is den Jonge Turken gelukt, de Albaneezen voorloopig tot rust te brengen. Toch blijft de kwestie, in hoeverre de bewoners van Albanie hun voorrechten en hun vrijheid in de Turksche Staat kunnen behouden, een netelig punt voor de Jong-Turksche Regeering.

*

De emigratie naar Argentinië is door de Italiaansche Regeering verboden. Het schijnt dat de Argentijnsche grootgrondbezitters deze maatregel uitlokten om zoodoende van de Italianen als seizoen-arbeiders af te komen. De beheerschers van het Argentijnsche land willen zoo mogelijk vast in het land blijvende arbeiders, die meer willoos uitgebuit kunnen worden, dan na afloop van een seizoen terugkeerende arbeiders.

*

Op echt middeleeuwsche wijze springt de Spaansche radikale regeering van Canalejas en de gekke Alfons met de revolutionairen om. Een of meer(?) matrozen die met het oorlogschip Numancia aan het Marokko-avontuur moesten meedoen en daartegen in verzet kwamen, werden, zonder vorm van proces in open zee op bevel der meerderen door hun kameraden neergeschoten. Het is te hopen, en ook wel mogelijk, dat deze en dergelijke gewelddaden gevoegd bij de Marokko-politiek het Spaansche proletariaat tot machtig verzet zullen brengen. Reeds is in Cadix door een algemeene werkstaking protest tegen den moord aangeteekend, en zijn in de andere groote steden protestvergaderingen gehouden door de Socialisten.

*

De Portugeesche Republiek die eerst probeerde aan de arbeiders het stakingsrecht te ontnemen, schijnt gedwongen door het feitelijk optreden der jonge Portugeesche socialisten, toch dit recht metterdaad aan het proletariaat te hebben „gegeven".

*

Het is nog niet duidelijk, of het revolutionaire deel van de Parijsche bourgeoisie geholpen door sommige ruiterstammen in staat zal zijn de door Engeland en Rusland gesteunde ex-Sjah te overwinnen en neer te vellen. Zeker is dat niet alleen Engeland en Rusland maar ook Duitschland aan de grondwettelijke regeering te Teheran alle mogelijke moeilijkheden in den weg leggen.

*

De Berlijnsche politie-direkteur von Jagow besloot elke politieagent te straffen, die *te laat* van zijn revolver gebruik maakt. Reeds werd een onschuldige hiervan het slachtoffer. Maar het is duidelijk, dat deze verordening erop bedoeld is, eventueel de orde bij het stakende of demonstreerende Berlijnsche proletariaat te.... verstoren. Zou dit niet iets voor de Amsterdamsche burgemeester Roëll en zijn onvolprezen hoofdcommissaris Hordijk zijn?

*

Het Proces tegen de Mc. Namara's zal 10 Oktober plaats vinden. Men weet dat dit de Amerikaansche vakvereenigingsleiders zijn, die door de Regeering in dit vrije land op bevel van de staaltrust en met behulp van detektieven, openbaar ministerie en politie wederrechtelijk zijn gevangen genomen op de valsche aanklacht van dynamiet-aanslagen tegen de ondernemers-pers. De op sensatie en winst beluste Amerikaansche uitzuigers willen het bloed hunner tegenstanders zien. Of het hun weer zal gelukken?

*

Niet enkel in Holland, maar ook in Wurtemberg gaan de „praktische" socialisten naar de officieële feesten der autoriteiten. De gevallen kandidaat voor het Stuttgarter Burgemeesterschap Dr. Lindeman met nog twee andere parlementariërs namen nl. deel aan het parlementair diner bij de minister-president! De Stuttgarter partijgenooten wenschten evenwel op de „verdediging" der revisionisten ditmaal niets te zeggen, en spraken eenvoudig op staande voet hun verontwaardiging uit over het feit dat ze gegaan waren. Dat is althans anders dan een Henri Polak, Helsdingen, Duys in Holland behandeld worden.

*

Het Kongres van het Fransche Spoorwegpersoneel keurde met groote meerderheid de sabotage als strijdmiddel af. Intusschen blijft de Fransche Regeering de kamgagne tegen de vakvereenigingen voortzetten, thans wegens hun anti-militaristisch optreden.

*

De mijnwerkers van Wales, die reeds bijna een jaar in staking zijn, en voortdurend beproefden hun Engelsche kameraden mee te krijgen in den strijd, zullen er thans na het Kongres der Britsche mijnwerkers wellicht in slagen. Deze besloten nl. voor zwaarder werk hooger loon te eischen net als de mijnwerkers van Wales, en zijn ook van plan als ze het niet langs minnelijke weg kunnen verkrijgen ervoor in staking te gaan. Zoo drijft het kapitaal zelfs de onwilligste arbeiders tot de solidariteit.

*

Er schijnt een uitsluiting der Duitsche metaalbewerkers op til te zijn.

Het „algemeen belang" en de „goede zeden".

(*Ingezonden*).

Aan Red. „Tribune",

W. P.

In de beide adressen, door de afd. Vlissingen-Middelburg onzer partij tot Ged. Staten van Zeeland en tot de Regeering gericht, teneinde vernietiging te verkrijgen van het Vlissingse kolportageverbod *), wordt o. a. overwogen, dat: „bij de onbelemmerde verspreiding van denkbeelden door middel van de drukpers een gewichtig algemeen belang betrokken is, en in het biezonder voor de strijdende arbeidersklasse de vrijheid van meningsuiting een levensbehoefte moet geacht worden", terwijl in de slotzin wordt gekonstateerd, dat op de aangevoerde gronden de verordening moet geacht worden „in strijd te zijn met het algemeen belang, met de goede, d. z. de demokratiese zeden en met de grondwet."

Naar aanleiding hiervan richt het „Dagblad voor de Arbeiderspartij" *Het Volk* tot de „Vlissingsche adressenschrijver" het verzoek, in de Tribune mede te deelen, wat onder *algemeen* belang moet worden verstaan, en tevens te verklaren „of er redelijke grond is voor de verwachting, dat een burgerlijke regeering — en dat wel een konservatief-klerikale! — zal optreden als hoedster van „demokratische zeden"."

Het zij mij vergund, de red. van genoemd orgaan voor haar zo zeldzaam blijk van belangstelling in ons standpunt en beginsel dank te zeggen, en haar (als steller van bedoelde adressen) het volgende ter overweging aan te bieden:

1°. dat m. i. van socialisties standpunt alleen datgene als „van algemeen belang" of als „zedelik" kan worden erkend, dat strekt tot (duurzame) vergroting van de macht der proletariese klasse, omdat alleen de overwinning van *die* klasse de maatschappij kan verlossen van de grote, haar tans aanklevende gebreken;

2°. dat evenwel de nu nog heersende klasse der bezitters dit inzicht onmogelik zal kunnen delen, en er derhalve *geen* redelike grond bestaat, om te verwachten, dat de tegenwoordige „konservatief-klerikale" regeering (evenmin, o Volk, als een eventueel nog te beleven „demokraties"-liberale!) zich door *onze* overwegingen bij haar handelingen zal laten leiden, ... al zal misschien in dit biezonder geval de wat àl te oprechte Vlissingse verordening niet kunnen worden gehandhaafd;

3°. dat dit ons evenwel niet mag weerhouden, van ons inzicht in het openbaar blijk te geven, wijl dit socialisties inzicht zelf wederom een wapen (wellicht het sterkste!) is tot het voeren van de klassestrijd.

Overigens zij, wat betreft de betrekking tussen socialisme en vrijheid van meningsuiting verwezen naar hetgeen ik daaromtrent o.a. naar aanleiding van zeker ander kolportageverbod, reeds vroeger in de „Tribune" heb geschreven. **)

Met dank voor de plaatsing

Uw pg.

Vlissingen, 6-8-'11. G. MANNOURY.

*) Zie afd. bericht.
**) Zie inzonderh. Trib. van 3-4-'09.

Advertentiën

S. D. P. Afd. AMSTERDAM.
Maandag 14 Augustus
OPENBARE VERGADERING
in Handwerkers Vriendenkring
N. Achtergracht bij de Roetersstraat.
Onderwerp:
Het Socialisme in den Raad.
Sprekers:
DE VISSER en WIJNKOOP.
Debat vrij. Toegang vrij.

Van de Afdeelingen.

Amsterdam.

Aan alle partijgenooten in Nederland.

Voor de verkiezing in District III is geld noodig en de kas is leeg. Alle extra-uitgaven moeten gedekt worden uit extra-inkomsten. *Daarvoor hebben wij uw bijdrage noodig*, **dringend** *noodig*. Steunt dus met uw penningske, hoe klein het ook zij. S. v. p. *onmiddellijk* te zenden aan den afdeelings-penningmeester *Brederodestraat 82 A'dam.* Volgende week verantwoording in *De Tribune.*

Amsterdammers!

Laat nu niet een mooie gelegenheid voorbij gaan, om socialistische propaganda te maken, in District III, waar de kiezers te weinig nog van socialisme weten. Gij moet allen op huisbezoek. De boekjes en propaganda-nummers van de *Tribune* kunt ge halen, bij Mulder Rustenburgerstraat 326I, en verspreid-werk bij J. Polak Jr. Vrolikstraat 178III. Niet luieren maar werken is de boodschap.

Rotterdam. Het bestuursvoorstel tot deelname aan de Raadsverkiezingen in II werd door de h h. vergadering aangenomen en moest deze week met bekwame spoed tot uitvoering worden gebracht, door het verzamelen van 40 handteekeningen.

De candidaatstelling heeft plaats op 4, de stemming op 16 Augustus. v. Ravesteijn is onze candidaat. **De partijgenooten hebben nu allen in de volgende week op te komen tot het voeren van een zoo goed mogelijke propaganda voor het socialisme.** Er zal wederom een nieuw nummer van het verkiezingsblaadje verschijnen.

De afd. zal 5000 Ex. van een verkiezingsnummer in II verspreiden.

Dinsdagavond 15 Aug. is er een openbare vergadering in het feestlokaal Zwartjanstraat 18*b*, waar onze candidaat over het Socialisme in den Raad zal spreken.

Daar er geld noodig is, wordt steun voor deze verkiezing aan den penningmeester L. W. Schmidt, Achterdijkstraat 33*b*, verzocht op te zenden.

Vlissingen-Middelburg. In zake het Vlissingse kolportageverbod werd namens de afdeeling aan de regering een adres verzonden (wat de overwegingen betreft gelijkluidend aan het reeds vermelde adres aan Ged. Staten), met verzoek, deze verordening te vernietigen krachtens artt. 145 der Grondwet en 153 der Gemeentewet, („strijd met de wet of het algemeen belang"). Het adres werd in de plaatselike bladen gepubliceerd, en in het biezonder andere arbeiders-organisaties opgewekt, het te steunen. De „Baanbreker" der S. D. A. P. noemt dit een belachelike komedie en meent, dat nu „het toppunt van de revolutionnaire taktiek het *adresseeren* aan de Koningin (blijkt) te zijn." Daartegenover zij opgemerkt, dat het revolutionnaire van een taktiek, hetzij die zich uit in een adres of in een petitionnement, in een staking of in een boottocht, in een barikadegevecht of in een herstemmingsadvies, niet bepaald wordt door de vorm, maar door het standpunt, dat daarbij ten opzichte van de klassestrijd wordt ingenomen. *)

*) Zie voorts onder „Ingezonden".